

Afdeling	: R&E - Algemeen	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Irma Schmitz (06 15 609429)	DJ-2211899
Portefeuillehouder	: S.A.M. (Suzanne) Winters	Zaaknummer: 2211831
		Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Ontsluiting urnenveld Boshoverheide.

Voorstel

1. In te stemmen met het Projectplan "Ontsluiting urnenveld Boshoverheide".
2. In te stemmen met het afwijken van het inkoop- en aanbestedingsbeleid middels onderhandse aanbesteding voor een bedrag van €100.000,- vanuit de provinciale subsidie ten gunste van Regionaal Landschap Kempen en Maasland (grenspark Kempen~broek) voor projectbewaking, projectadministratie en inhoudelijke expertise (personeelskosten).

De raad voor te stellen:

3. Een investeringsbudget van € 431.300,- beschikbaar te stellen voor het project urnenveld Boshoverheide.
4. Akkoord te gaan met de besteding van de Interreg subsidie van € 125.000,- voor de uitvoering van het project Urnenveld Boshoverheide.
5. Akkoord te gaan met de besteding van de provinciale subsidie van maximaal € 207.450,- voor de uitvoering van het project grafheuvelveld (urnenveld) Boshoverheide.
6. De kapitaallasten ad. € 4.646 voor het gemeentelijk aandeel van de investeringskosten van € 98.850 (€ 431.300 minus subsidies Interreg en Provincie) ten laste van het begrotingsaldo 2023 te brengen.

Inleiding

Op 31 maart 2022 diende het Regionaal landschap Kempen en Maasland (RLKM) namens de Nederlandse gemeenten Weert, Sittard-Geleen, Maastricht, de Belgische gemeenten Kinrooi, Maaseik, Dilsen-Stokkem, Lanaken en Maasmechelen, Provincie Limburg (NI), stichting Natuur- en Milieueducatie De IJzeren Man, Limburgs Landschap (B) en Stichting Vrijheid Urmond een aanvraag in bij Interregio VI Vlaanderen-Nederland. Deze aanvraag, genaamd 'Grenzeloos Landschapstoerisme', is erop gericht om de groene grensregio

Weert, 14 juni 2023	S		B	W	W	W	W	W
	HvdB		RV	MvdH	WvE	SW	LS	MF
		akkoord						
		bespreken						

Soort besluit: Besluit college

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:
- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

Beslissing d.d.: 26 september 2023

Nummer: 10

De secretaris, 

tussen Maastricht en Eindhoven, met name het RivierPark Maasvallei en het GrensPark Kempen~Broek, verder duurzaam-toeristisch te kunnen ontwikkelen.

Op 29 juni 2022 is de bevestiging vanuit de Europese Commissie ontvangen dat de aanvraag in de pré-selectie is goedgekeurd. Hierna is het project met de grensregio verder uitgewerkt en is een begroting opgesteld.

In de B&W vergadering van 22 november 2022 is besloten deel te nemen aan het Interreg VI 'Grenzeloos Landschapstoerisme' en hiervoor in te stemmen met een samenwerkingsovereenkomst.

Op 24 november 2022 is een samenwerkingsovereenkomst met alle partners van het project 'Grenzeloos Landschapstoerisme' getekend. Het project 'Grenzeloos Landschapstoerisme' is daarna op 25 november 2022 definitief ingediend. Op 16 juni 2023 heeft de Europese Commissie een subsidie voor het project 'Ontsluiting Urneveld Boshoverheide' van €125.000,- definitief toegekend als onderdeel van het grotere project 'Grenzeloos Landschapstoerisme'.

In de vergadering van 22 november 2022 is ingestemd met een cofinancieringsverklaring voor de aanvraag van de provinciale bijdrage aan het project. Op 7 maart 2023 heeft de provincie voor het project 'Ontsluiting Urneveld Boshoverheide' een subsidie van maximaal € 207.450,- toegekend.

Het projectplan "Ontsluiting Urneveld Boshoverheide" dient te worden vastgesteld als basis voor verdere uitwerking. De verkregen subsidies en de gemeentelijke bijdrage dienen te worden besteed aan de verdere uitwerking en uitvoering van het projectplan Urneveld Boshoverheide.

Beoogd(e) doel(en)

In samenwerking met het grenspark Kempen~broek het urnenveld Boshoverheide toegankelijker te maken en het historische perspectief in beeld en verhaal zichtbaar en beleefbaar te maken.

Te behalen resultaten

De realisatie van de ontsluiting en verbeterde informatievoorziening is uiterlijk medio 2025 gereed.

Uit te voeren activiteiten

Het project bestaat uit diverse onderdelen:

1. Opwaardering en uitbreiding van de parkeerplaats: de huidige parkeerplaats beter toegankelijk maken voor alle doelgroepen waaronder minder validen en herinrichten met respect voor de omgeving.
2. Belevingsinrichting van de toegang en het wandelpad:
Silhouetten plaatsen die beeld en verhaal ondersteunen, inclusief maken van informatiedragers (QR-codes en braille), een uitzichtplatform en zitbanken plaatsen waaronder een zitbank met daarop aangebracht een tijdlijn.
3. Fysieke bezoekersopvang en -interactie:
Reconstructie van een grafheuvel, bodemschuif waarin de opbouw van een urnengraf te zien is, opgravingszandbak voor kinderen en informatieborden.
4. Lancering, communicatie, publieksbinding en educatie.
De ontwikkeling van digitale informatieontsluiting o.a. in de Archeoroute, publieksbrochure, publieksevenement, opzetten van een vrijwilligersgroep die eigenaarschap voelen voor dit urnenveld (een zogenaamde peter en meterpool),

arrangementen met ondernemers, een link met bestaande recreatieve routes en het ontwikkelen van een Suske en Wiske album.

Argumenten

1.1. Een archeologisch rijksmonument van (boven)regionale betekenis.

Het urnenveld Boshoverheide is het grootste complex van Noordwest Europa en stamt uit de Urnenveldenperiode 1000-400 v. Chr., de Late Brons en Vroege IJzertijd. Dit Rijksmonument met naar schatting meer dan 3100 geregistreerde urnengraven waarvan ruim 350 zichtbaar in het gebied is uniek in zijn soort. In de regio zijn drie archeologische rijksmonumenten aanwezig. Het urnenveld op de Boshoverheide is daarvan het bekendste. De andere archeologische rijksmonumenten op het eiland van Weert zijn de mesolithische vindplaats bij de Mildert en de Romeinse brug over de Tungelroyse beek.

1.2. Uitdragen van het bijzondere verhaal van de historische site.

De huidige informatievoorziening en ontsluiting van het verhaal over het urnenveld Boshoverheide is in de jaren '80 gerealiseerd. De informatievoorziening is relatief beperkt en doet geen recht aan de omvang en status van het complex. De opzet van dit project is dat het urnenveld Boshoverheide een bovenregionale betekenis krijgt, toegankelijk is voor alle doelgroepen, jong en oud en mensen met een beperking. De informatievoorziening in het terrein wordt interactief vormgegeven en wordt aangesloten op de archeoroute Limburg, waarvan op het urnenveld reeds een archeopunt aanwezig is. Daarnaast wordt een betekenisvol activiteiten aanbod ontwikkeld met arrangementen, al dan niet begeleide wandelingen en educatief materiaal.

1.3. Parkeerdruk en spreiding.

De huidige parkeervoorziening is niet toegankelijk voor mensen met een beperking. Daarnaast wordt de beschikbare oppervlakte niet nuttig gebruikt. In overleg met Defensie en de randvoorwaarden vanuit de Natura2000- doelstellingen wordt de parkeerplaats in een natuurlijke halfverharding uitgevoerd met respect voor de omgeving.

1.4. Grensoverschrijdende samenwerking.

Het Regionaal Landschap Kempen en Maasland verzorgt de projectbewaking en de projectadministratie. Vanuit het Regionaal Landschap Kempen en Maasland wordt de verbinding tussen de diverse onderdelen van het project bewaakt. Daarnaast zal ook gebruik worden gemaakt van hun inhoudelijke expertise.

2.1 Onderhandse aanbesteding

Deze opdracht overschrijdt de aanbestedingsdrempel van €40.000 voor het inhuren van diensten, echter het urnenveld Boshoverheide is een Rijksmonument. Specialistische kennis en ervaring op het gebied van erfgoed en archeologie is hierbij nodig maar ook kennis van de omgeving/streek en de expertise van de stakeholders. Het regionaal Landschap Kempen en Maasland, als overkoepelende organisatie, (waar grenspark Kempen~broek en grenspark Maasvallei onder valt) heeft in het verleden meermaals samengewerkt met de gemeente Weert waarbij deze kennis, archeologie en geschiedenis (verhalen) van de streek, zeer belangrijk was. Daarnaast maakt educatie, communicatie en publieksbinding onderdeel uit van het project. Dit project vergt een zeer expertise, binnen het Regionaal Landschap is deze expertise aanwezig. Het proces voor de realisatie van het project van het urnenveld duurt 3 jaar. De expertise wordt gedurende deze termijn ingehuurd.

3.1 t/m 6.1. Benutten van subsidiemogelijkheden.

Vanuit Interreg VI binnen de doelstelling 'een socialer Europa', en meer concreter binnen 'duurzaam toerisme' is subsidie ad. € 125.000 verkregen om voor het urnenveld

Boshoverheide een representatieve ontsluiting te realiseren en om het historische verhaal beter uit te dragen.

In overleg met provincie Limburg is een verkenning uitgevoerd naar mogelijke provinciale subsidies. Het project past binnen de provinciale beleidsdoelen op vlak van archeologie, landschap en cultuurhistorie. Vanuit deze verkenning is € 207.450 verkregen. Daarmee wordt er substantieel gebruik gemaakt van externe financiering.

De investering in het opknappen van de parkeerplaats valt niet onder de subsidiabele kosten vanuit Interreg en de provinciale subsidie. De investering ad. € 98.850 is wenselijk voor een betere toegankelijkheid van het urnenveldcomplex.

Kanttekeningen en risico's

Het plangebied ligt op terrein van Rijksvastgoedbedrijf/Defensie. Medewerking vanuit Rijksvastgoedbedrijf/Defensie is dus nodig. De gesprekken tot nu toe zijn goed verlopen. Rijksvastgoedbedrijf/Defensie heeft aangegeven nauw betrokken te willen zijn bij het project en heeft aangegeven ook enkele eigen werkzaamheden (rondom beheer) te willen uitvoeren. Het formeel verzoek voor medewerking en voor goedkeuring is aangevraagd. We verwachten uiterlijk eind 2023 uitsluitsel te ontvangen.

Financiële, personele en juridische gevolgen

De begroting voor dit project op basis van het huidige inzicht wordt geraamd op € 431.300,-

De dekking voor dit project is als volgt opgebouwd:

Interreg VI Vlaanderen – Nederland	€ 125.000,-
Bijdrage provincie Limburg	€ 207.450,- (waarvan €100.000 personeelskosten)
Gemeentelijke bijdrage	€ 98.850,-

De investering van € 431.300,- wordt voor het grootste deel door de subsidies van Interreg en Provincie bekostigd. De investering van de gemeente Weert is gericht op de noodzakelijke aanpassing van de huidige parkeervoorziening zijnde € 98.850,-. De kapitaallasten ad. € 4.646 voor het gemeentelijk aandeel van de investeringskosten (€ 98.850) komen ten laste van het begrotingssaldo 2023.

Gelet op de voorgestelde uitvoering in halfverharding is daarbij een afschrijvingstermijn van 25 jaar van toepassing.

De kosten voor het beheer en onderhoud van het parkeerterrein, het terreinmeubilair en de informatievoorziening worden geraamd op een bedrag van € 2.500,-. Dit bedrag dient vanaf 2025 structureel in de meerjarenbegroting te worden opgenomen.

Overleg gevoerd met

Intern:

Wim Truyen, beleidsadviseur Erfgoed en Archeologie, afdeling Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn

Tim Schreurs, programmaregisseur infrastructuur, afdeling Openbaar Gebied

Gydo van Kuijk, functioneel beheerder, afdeling Openbaar Gebied

Werner Mentens, beleidsadviseur groen, natuur en landschap, afdeling Ruimte & Economie

Caroline Schrurs, adviseur Toerisme en Recreatie, afdeling Ruimte & Economie

Mia Aerdts, beleidsadviseur financiën, afdeling Financiën en Control

Mat Jacobs, inkoopadviseur, afdeling Financiën en Control

Helga Haas, jurist, afdeling Ruimte & Economie

Jan-Joris Duisters, subsidiecoördinator, afdeling Financiën en Control

Extern:

Regionaal Landschap Kempen en Maasland
Provincie Limburg
Rijksvastgoedbedrijf
Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed

Participatie

Bij de uitwerking en uitvoering van het project worden belangengroeperingen en toeristisch – recreatieve ondernemers uit de omgeving van het projectgebied betrokken. De betrokken organisaties hebben hiervoor al een vooraankondiging ontvangen.

Communicatie

Onderdeel van het projectplan is de communicatie en informatieverstrekking over het gebied naar onze inwoners, toeristen en recreanten. In overleg met de werkgroepen wordt een communicatieplan opgesteld.

Planning

- 2023: Verdere uitwerking plannen, opstellen uitvoeringsplan, overleg met experts en partners. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in terreininrichting, informatie en educatie, communicatie en marketing en het Suske en Wiske album.
- 2024: aanbesteding en uitvoering
- 2025: uitvoering, educatie en promotie, opening midzomer

Evaluatie

In het kader van Interreg-subsidie zal er medewerking geven moeten worden aan evaluatieonderzoeken door de programma-autoriteit, de Europese Commissie of door hun aangewezen derden.

Bijlage(n)

- Projectplan Ontsluiting Urnenveld Boshoverheide
- Goedkeuring Interreg VI subsidie
- Verlening subsidie voor het project grafheuvelveld Boshoverheide provincie Limburg

